

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA XUẤT BẢN-PHÁT HÀNH

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

**ĐỀ TÀI: GIÁ TRỊ VĂN HÓA THỂ HIỆN TRONG
CÁC ÁN PHẨM LỊCH HIỆN NAY**

Giảng viên hướng dẫn: Ths. Đặng Bích Phượng

Sinh viên thực hiện : Nguyễn Thị Hòa

Lớp :

HÀ NỘI - 2015

LỜI CẢM ƠN

Quá trình viết và hoàn thành khóa luận “Giá trị văn hóa thể hiện trong các ấn phẩm lịch hiện nay” em đã nhận được nhiều sự giúp đỡ từ nhà trường, các thầy cô, bạn bè và gia đình.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo trong khoa Xuất bản – Phát hành đã tận tâm giảng dạy cho em những kiến thức ngành quý báu, giúp em có nền tảng kiến thức vững chắc để hoàn thành khóa luận tốt nghiệp và vận dụng những kiến thức đã học vào công việc trong tương lai.

Em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến giảng viên Ths. Đặng Bích Phượng. Cảm ơn cô đã dành thời gian, công sức, sự nhiệt tình để hướng dẫn, giúp đỡ em trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành khóa luận một cách tốt nhất.

Em cũng xin gửi lời cảm ơn đến các cô chú, anh chị tại Cục Xuất bản và các cơ sở làm lịch đã cung cấp các tài liệu cần thiết và đóng góp ý kiến để em hoàn thành tốt khóa luận tốt nghiệp.

Cuối cùng, em xin cảm ơn gia đình, bạn bè đã giúp đỡ, động viên, chia sẻ và hỗ trợ em trong suốt thời gian làm khóa luận.

Hà Nội, ngày tháng 5 năm 2015

Sinh viên

Nguyễn Thị Hòa

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN.....	5
LỜI MỞ ĐẦU.....	6
1. Tính cấp thiết.....	6
2. Mục đích nhiệm vụ nghiên cứu đề tài	6
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	7
4. Một số phương pháp nghiên cứu	7
5. Đóng góp của khóa luận.....	7
6. Kết cấu của bài nghiên cứu.....	7
CHƯƠNG 1: NHẬN THỨC CHUNG VỀ GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRONG CÁC ẢN PHẨM LỊCH	8
1.1. Nhận thức chung về giá trị văn hóa trong các ản phẩm lịch	8
<i>1.1.1. Khái niệm Văn hóa</i>	8
<i>1.1.2. Khái niệm Giá trị văn hóa</i>	9
1.2. Nhận thức cơ bản về lịch	11
<i>1.2.1. Khái niệm lịch</i>	11
<i>1.2.2. Đặc điểm của lịch</i>	13
<i>1.2.2.1. Là sản phẩm văn hóa phục vụ đời sống văn hóa tinh thần của con người</i>	13
<i>1.2.2.2. Phong phú về chủng loại, mẫu mã và chất liệu</i>	14
<i>1.2.2.3. Là sản phẩm mang tính thời vụ cao</i>	15
<i>1.2.2.4. Là sản phẩm mang thông điệp quảng cáo</i>	16
<i>1.2.2.5. Là sản phẩm văn hóa có giá trị kinh tế cao</i>	17
<i>1.2.3. Các loại ản phẩm lịch</i>	17

1.3. Các hình thức biểu hiện của giá trị văn hóa thể hiện trong ấn phẩm lịch	20
<i>1.3.1. Giá trị khoa học</i>	20
<i>1.3.2. Giá trị giáo dục</i>	21
<i>1.3.3. Giá trị thẩm mỹ</i>	28
<i>1.3.4. Giá trị giải trí</i>	32
<i>1.3.5. Giá trị bảo tồn và giao lưu văn hóa</i>	34
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA THỂ HIỆN TRONG ẮN PHẨM LỊCH XUẤT BẢN Ở VIỆT NAM	37
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến việc hình thành giá trị văn hóa của lịch	37
<i>2.1.1. Điều kiện kinh tế - xã hội</i>	37
<i>2.1.2 Cơ chế quản lý của Đảng và Nhà nước</i>	39
<i>2.1.3. Nhu cầu sử dụng lịch của nhân dân hiện nay</i>	44
2.2. Thực trạng giá trị văn hóa thể hiện trong ấn phẩm lịch	45
<i>2.2.1. Giá trị khoa học</i>	45
<i>2.2.2. Giá trị giáo dục</i>	49
<i>2.2.3. Giá trị thẩm mỹ</i>	51
<i>2.2.4. Giá trị giải trí</i>	54
<i>2.2.5. Giá trị bảo tồn và giao lưu văn hóa</i>	57
2.3. Những đánh giá cơ bản	59
<i>2.3.1. Ưu điểm</i>	59
<i>2.3.2. Nhược điểm</i>	63
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN CÁC GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRONG ẮN PHẨM LỊCH	68

3.1. Những căn cứ cơ bản	68
3.1.1. Căn cứ vào định hướng của Đảng và Nhà nước	68
3.1.1.1. Căn cứ vào định hướng của Đảng và Nhà nước về bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa của dân tộc.....	68
3.1.1.2. Căn cứ vào định hướng của Đảng và Nhà nước về hoạt động Xuất bản – phát hành lịch ở Việt Nam	71
3.1.2. Căn cứ vào xu hướng phát triển nhu cầu lịch của xã hội	73
3.1.3. Căn cứ vào khả năng của NXB, doanh nghiệp, các tổ chức kinh doanh lịch trong nước	76
3.2. Một số giải pháp bảo tồn và phát triển giá trị văn hóa trong ấn phẩm lịch ở Việt Nam hiện nay	78
3.2.1. Đối với Nhà nước	78
3.2.2. Đối với doanh nghiệp Xuất bản – phát hành lịch	79
3.2.3. Đối với khách hàng	81
KẾT LUẬN	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết

Lịch là một ấn phẩm văn hóa được sử dụng rộng rãi trong đời sống văn hóa tinh thần của người Việt từ xưa đến nay. Gắn liền trong mỗi ấn phẩm lịch là biết bao giá trị được thể hiện như giá trị thẩm mỹ, giá trị giáo dục, giá trị lịch sử... và các tiện ích khác mà những người làm lịch thực thụ, tâm huyết với nghề ngày đêm miệt mài nghiên cứu. Treo lịch đầu năm mỗi khi tết đến xuân về là một việc làm không thể thiếu trong văn hóa người Việt. Đó là nét đẹp mang tính truyền thống. Nó chứa đựng những hy vọng của mỗi gia đình, kế hoạch trong năm về một năm mới bình an, thành công, vạn sự như ý. Mỗi ấn phẩm lịch chứa đựng rất nhiều giá trị văn hóa “đậm đà bản sắc dân tộc”, giá trị nhân văn sâu sắc và cả sự giao lưu, tiếp biến giữa các nền văn hóa với nhau. Đề tài được thể hiện trong ấn phẩm lịch rất phong phú, đa dạng với những hình ảnh, đường nét, màu sắc giúp truyền tải những thông điệp ý nghĩa về cuộc sống. Thể hiện tình yêu quê hương, lòng tự hào dân tộc với những sinh hoạt văn hóa tinh thần rất giản dị, gần gũi của dân tộc ta. Bên cạnh đó, lịch còn là 1 sản phẩm, hàng hóa góp phần quan trọng việc phát triển kinh doanh, quảng bá hình ảnh, thương hiệu của các doanh nghiệp. Qua lịch việc truyền đạt thông điệp hay, có ý nghĩa hay các giá trị văn hóa trở nên sâu, rộng hơn.

Giá trị văn hóa trong các ấn phẩm lịch là một đề tài mới mà lịch lại là một sản phẩm văn hóa được sử dụng rộng rãi trong đời sống tinh thần nhưng hầu hết các giá trị văn hóa ẩn chứa trong các ấn phẩm lịch vẫn chưa được hiểu và quan tâm một cách có hiệu quả. Đó chính là động lực thôi thúc tôi tìm hiểu và nghiên cứu “**Giá trị văn hóa thể hiện trong các ấn phẩm lịch hiện nay**” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nhiệm vụ nghiên cứu đề tài

Đây là một đề tài mới có ý nghĩa rất thiết thực cả về mặt lý luận và thực tiễn. Mục đích của bài nghiên cứu là chỉ ra các giá trị văn hóa và vai trò to lớn

chúng đối với đời sống. Đề ra một số giải pháp nhằm phát huy các giá trị văn hóa trong các ấn phẩm lịch hiện nay.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu chính là ấn phẩm lịch và các giá trị văn hoá thể hiện trong ấn phẩm lịch của Việt Nam.

Phạm vi nghiên cứu: Cơ cấu các thể loại lịch và đưa ra thời gian lịch được xuất bản; thu thập tư liệu về các ấn phẩm lịch trên địa bàn Hà Nội.

4. Một số phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, tôi sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: phương pháp luận triết học, phương pháp liên ngành kinh tế văn hóa, phương pháp thống kê, phương pháp điều tra xã hội.

5. Đóng góp của khóa luận.

Khóa luận làm rõ các khái niệm về lịch, khái niệm giá trị văn hóa trong các ấn phẩm lịch. Từ đó có thể nhận diện được giá trị văn hóa ẩn chứa trong các sản phẩm Lịch của Việt Nam.

Ngoài ra, khóa luận còn đánh giá tác động, dự báo xu thế, nhu cầu văn hóa trong các ấn phẩm lịch Việt Nam hiện nay. Trên cơ sở đó đưa ra những giải pháp nhằm phát huy giá trị văn hóa dân tộc trong các ấn phẩm lịch hiện nay.

6. Kết cấu của bài nghiên cứu.

Chương 1. Nhận thức chung về giá trị văn hóa trong ấn phẩm lịch.

Chương 2. Thực trạng giá trị văn hóa thể hiện trong ấn phẩm lịch xuất bản ở Việt Nam.

Chương 3. Một số giải pháp bảo tồn và phát triển các giá trị văn hóa trong ấn phẩm lịch.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. GS. Hoàng Xuân Hãn, “Lịch và lịch Việt Nam”.
2. GS. Trần Ngọc Thêm, “Cơ sở văn hóa Việt Nam”, NXB Giáo dục, Hà Nội, 1999.
3. GS.TS Ngô Đức Thịnh, “Báo cáo tại Hội thảo khoa học Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam trong quá trình đổi mới và hội nhập”.
4. Hồ Chí Minh, 2000, “Hồ Chí Minh” : toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, T3, trang 431.
5. Luật xuất bản sửa đổi 2012
6. Nghị quyết TW 5 Khóa VIII
7. Nguyễn Việt Long (chủ biên), Nguyễn Tự Cường, Đỗ Thái Hòa, “Kho tàng tri thức nhân loại – Thiên văn”, NXB Giáo dục, 2006, trang 18, 19.
8. Nguyễn Mậu Tùng, “Lịch Việt Nam 1901 – 2010”.
9. PGS.TS Phạm Thị Thanh Tâm, “Quản lý thị trường sản phẩm văn hóa ở Việt Nam trong cơ chế thị trường”, NXB Văn hóa – Thông tin và Viện Văn hóa.
10. Thời gian và Đồng hồ của NXB Trẻ.
11. Từ điển bách khoa
12. Từ điển xuất bản, in, phát hành sách, thư viện, bản quyền
13. Tuyên bố chung của UNESCO về tính đa dạng của văn hóa, đưa ra vào năm 2002.
14. Website: www.wikipedia.org; www.nhasachgiaoduc.vn;
www.luatxuatban.com